

STREEKPLATFORM+ MEETJESLAND VZW
VERSLAG WINDWERK GROEP MEETJESLAND
E E K L O – 2 1 / 0 3 / 2 0 0 8

Aanwezig

Claeys Ignaas	Agentschap RO-Vlaanderen, buitendienst Oost-Vlaanderen
Cooreman Liliane	Schepen Knesselare
Coppens Ellen	Schepen Waarschoot
De Backer Lieve	Ambtenaar Gemeente Zomergem
De Coninck Rita	Schepen Eeklo
De Roo Johan	Burgemeester Maldegem
Depuydt Freddy	Schepen Eeklo
Gorré Tom	Stafmedewerker Regionaal Landschap Meetjesland
Matthijs Erik	Vlaams Parlement / Schepen Eeklo
Steenkiste Guido	Voorzitter Natuur en Landschap Meetjesland
Taeldeman Valerie	Schepen Maldegem
Van Assche Nele	Milieuambtenaar Eeklo
Van de Keere Bart	Schepen Sint-Laureins
Van Eynde Servaas	Schepen Assenede
Van Herck Bart	Directeur Streekplatform+ Meetjesland
Vandevelde Leen	Agentschap RO-Vlaanderen, buitendienst West-Vlaanderen
Waelput Dirk	Stedenbouwkundig ambtenaar Stad Eeklo

Verontschuldigd

Blondeel Kathy	Schepen Kaprijke
Debergh Reinout	Provincie Oost-Vlaanderen
Matthijs Eddy	Boerenbond Oost-Vlaanderen
Quataert Piet	Algemeen coördinator Regionaal Landschap Meetjesland

1. Welkom en situering vergadering

Bart Van Herck heet de aanwezigen welkom, mede namens het Regionaal Landschap Meetjesland.

Opzet van de werkgroep is het regionaal standpunt windenergie van december 2003 te actualiseren. Op 4 jaar tijd zijn immers een aantal zaken grondig gewijzigd, we denken daarbij in hoofdzaak aan de verhoogde druk van windenergiepromotoren, het Europese klimaatplan en gewijzigde standpunten van gemeenten inzake windenergie.

Op de laatste algemene vergadering van het Streekplatform+ en de laatste commissie gemeenten werd de uitdrukkelijke wils uitgesproken om te komen tot maximale afstemming m.b.t. het plaatsen van windturbines in het Meetjesland.

2. Gewijzigde context

In het dossier van 2003 werd een grondige studie gevoerd van de diverse omstandigheden (context) waarmee rekening dient gehouden te worden bij de afweging van windturbineprojecten in de streek.

Daarbij kwamen respectievelijk aan bod:

- De ruimtelijke (landschappelijke) context van het Meetjesland;
- Het wettelijk en juridisch kader door de Vlaamse overheid bepaald;
- Windtechnische aspecten (windplan Vlaanderen)
- Vogeltrekroutes
- Luchtverkeer

Vraag aan de vergadering: op welke punten is de context gewijzigd?

Bespreking:

- De hoogdringendheid van de CO₂-problematiek is toegenomen, ook het draagvlak om de problematiek aan te pakken is uitgebreid;
- Er is het recente klimaatplan van Europa, waarbij voor België werd bepaald om te komen tot 13% hernieuwbare energie tegen 2020;
- Het Provinciebestuur is in het verhaal getreden. In voorbereiding op de wijziging van het Provinciaal Structuurplan werd een werkgroep opgericht met het oog op visieontwikkeling en afbakening van zones voor windenergieprojecten in Oost-Vlaanderen.
- Er zijn tegenover 2003 nieuwe standpunten van de gemeenten. Evergem werd ondertussen lid van het Str+ (R4 meebekijken), Maldegem denkt actief mee in een regionaal project (onder de strikte condities dat het voor Maldegem daar mee ophoudt), Zomergem wil drie eigen turbines plaatsen en Waarschoot dat voorlopig geen initiatieven plant, heeft wel de mogelijkheid voorzien in het Ruimtelijk Structuurplan;
- Ook in de Gentse kanaalzone is de situatie gewijzigd. Er bestaat nu een visie om de komende jaren werk te maken van 120 turbines.
- De druk van promotoren is flink gestegen en de realisatie van nieuwe projecten in het Meetjesland is aan de gang. Voor de zone Eeklo-Maldegem is momenteel een gewestelijk RUP in opmaak om de inplanting van turbines mogelijk te maken.
- De Vlaamse Overheid stelt dat er ook veel meer particuliere projecten worden aangevraagd, zowel in woongebieden, door landbouwers en op bedrijventerreinen. Deze projecten zijn overwegend kleinschalig omdat men de gangbare stedenbouwkundige regels met in acht nemen: geen hinder naar burenen en derden, men mag ook het windrecht van de burenen niet inpikken, etc.
- Ook het aanbod is in volle ontwikkeling. Er zijn nieuwe technieken en toepassingen (windtunnels bv), trouwens ook op de andere domeinen van hernieuwbare energie (fotovoltaïsche cellen, ...);
- Servaas Van Eynde voert aan dat de herbevestiging van de agrarische gebieden (2005) gezorgd heeft voor een quasi verbod van windturbines in agrarisch gebied. De Vlaamse Overheid spreekt dit tegen en stelt dat de normen nog steeds dezelfde zijn. Wel is waar dat het in agrarische gebied niet evident is om verticale structuren te verantwoorden in het landschap, tenzij op plaatsen waar dit landschap reeds geaccidenteerd is.

In de marge van deze bespreking:

- Werd een studiedag aangekondigd in Sint-Niklaas op 20/04 over nieuwe technologieën m.b.t. hernieuwbare energie. Ook in Schoondijke (Zeeuws-Vlaanderen) staan nieuwe installaties opgesteld.;
- Werd gesteld dat de opmaak van een regionale visie, hoewel dat geen juridisch karakter heeft, toch belangrijke impact kan hebben gezien enerzijds Vlaanderen deze visie in haar afwegingen meeneemt en de visie ook een doorvertaling kan krijgen naar het Provinciaal Ruimtelijk Structuurplan.
- Geeft Dirk Waelput toelichting bij een visietekst die actueel door de gemeenten Maldegem, Eeklo en Assenede wordt ontwikkeld. Het overleg tussen deze gemeenten is gegroeid omdat de gemeenten eenvormige randvoorwaarden willen opleggen inzake opstelling, uitzicht, ... aan windenergieprojecten langs de expresweg. Naast het opleggen van randvoorwaarden wil men ook de realisatie in eigen handen nemen. Daarbij ziet men de intercommunale Veneco² als een geprivilegieerde partner om de gronden aan te kopen langs de expresweg. Aan hen zouden de betrokken gemeenten vervolgens een recht van opstel verlenen voor de realisatie van de turbines. Op die manier blijft het geheel onder publieke controle en wordt het meteen ook een intergemeentelijk project. Bart Van Herck drukt zijn zorg uit dat beide processen goed samen sporen, zodat de visietekst van Eeklo-Maldegem en Assenede perfect in lijn blijft met de regionale visie.

Conclusie:

De landschappelijke context (het Meetjesland), de Vlaamse regelgeving, de vogeltrekroutes, e.d. zijn sinds 2003 niet gewijzigd.

Wel zijn gewijzigd:

- De markt: veel meer beweging en druk van promotoren, ook technologische evoluties. Het zou goed zijn over deze nieuwe mogelijkheden beter geïnformeerd te zijn;
- De maatschappelijke bewustwording en zorg over de CO₂ problematiek is toegenomen;
- De politiek-bestuurlijk context: meer aandacht voor hernieuwbare energie, grotere bewustwording dat planning en afbakening zich opdringt.

3. Principes en uitgangspunten, randvoorwaarden

Na een evaluatie van de actuele context is het belangrijk de principes en het kader vast te leggen voor windenergieprojecten in het Meetjesland.

Daarbij kunnen we terugvallen op de uitgangspunten die in 2003 werden geformuleerd:

- Premisse: concentratie in de stedelijke gebieden
Gezien de impact van windmolens, inzetten op alternatieven in het landelijk gebied (windkrachtkoppeling, biogas, fotovoltaïsche cellen, ...) m.b.t. hernieuwbare energie.
- Maximaal behoud van de open ruimte, dus concentratie van turbines i.p.v. versnippering
- Versterken van de landschapsdifferentiatie: turbines plaatsen op de overgangen van landschapstypes, niet in homogene landschappen.
- Zo min mogelijk hinder voor omwonenden
- Respect voor randvoorwaarden m.b.t. ecologie, ...

Daarnaast werden in 2003 volgende randvoorwaarden geformuleerd (zie dossier):

- Onderzoeken van intercommunaal initiatief
- Opmaak van RUP
- Landschappelijk inplanting: lijnopstelling
- Herverdeling van de baten
- Draagvlak ontwikkelen
- Randvoorwaarden naar geluid, uitzicht, veiligheid en schaduw

Bespreking:

- Zou het alle aanwezigen onderschrijven nog de uitgangspunten van eerder.
- Guido Steenkiste vraagt zich af of wij uitspraken moeten doen voor het stedelijk gebied?
- Johan De Roo pleit (in het verlengde van de visie van 2003) voor de opmaak van RUP's. Daarin kunnen voorschriften worden opgenomen, waardoor de zaak onder controle blijft;
- Guido Steenkiste vraagt zich af of de voornemens rond het inzetten op alternatieven (visie 2003) zoals windkrachtkoppeling, fotovoltaïsche cellen, ... effectief zijn gerealiseerd? Hij zou daar graag eens een inventaris van zien.
Belangrijker nog lijkt hem in het actuele proces hieromtrent afspraken op te nemen.
De regionale visie windenergie moet volgens hem een regionale visie rond hernieuwbare energie worden, waarbij naast windenergie de Meetjeslandse besturen initiatief formuleren rond hernieuwbare energie.
- Johan De Roo benadrukt ook het belang van veiligheid. Zo zijn windturbines voor hem uitgesloten boven ondergrondse gasleidingen.
- Gezien er de komende jaren ook kleinschalige initiatieven mogen verwacht worden (bv. windtunnels, kleine turbines op het dak van bedrijven, ...) lijkt het aangewezen om ook daar eenzelfde strategie aan te houden in het Meetjesland.

Conclusies:

- De uitgangspunten en principes uit 2003 kunnen aangehouden blijven voor de grootschalige windenergieprojecten in het Meetjesland.
- Er moet parallel gewerkt worden aan een actieplan voor alternatieve vormen om de CO₂ uitstoot in het Meetjesland te verminderen.
- In het verlengde hiervan is het ook wenselijk na te denken over gemeenschappelijke randvoorwaarden voor kleinschalige initiatieven inzake hernieuwbare energie (windtunnels, fotovoltaïsche cellen ...)

4. Bespreking locaties voor windenergieprojecten in het Meetjesland

In 2003 werd een kaart opgemaakt waarop de locaties werden aangeduid voor mogelijke windenergieprojecten in het Meetjesland. Het betrof:

- Zones langs de expresweg (Eeklo-Maldegem, Assenede)
- Twee zones voor lokaal initiatief: op het industrieterrein Lakeland-Aalter langs het kanaal Gent-Brugge; langs de E40 op de grens van Nevele en Drongen.

Deze zones werden afgebakend op basis van tal van criteria en overwegingen.

Vraag is of we hier wijzigingen aanbrengen? Gezien de uitgangspunten en de principes uit 2003 zonet bevestigd werden, is dit op het eerste gezicht niet gewenst.

Bespreking

- De Vlaamse Overheid wijst erop dat in het streekbeeld van de N49 een maximale inpassing in het landschap wordt vooropgesteld. Moet misschien toch als overweging ook meegenomen worden?
- De Vlaamse Overheid formuleert bezwaren bij windturbines in Assenede, langs de expresweg. Die bezwaren werden ook door de Vlaamse windwerkgroep geformuleerd naar aanleiding van de vorige visie uit 2003.
Voor de Vlaamse Overheid verstoren de turbines in Assenede de beoogde landschapsopbouw in het havengebied. In de Gentse kanaalzone zullen de komende jaren 120 turbines worden opgericht, zo ook 15 turbines in Riem-Noord, wat heel dicht komt bij het knooppunt op de R4 Zelzate. De R4 West werd als uiterste grens vastgelegd voor projecten. Onmiddellijk daarbuiten wordt men bijgevolg geen turbines om de grens tussen het stedelijk en het landelijk gebied niet te vervagen.
Servaas Van Eynde, schepen Assenede, is daarmee niet akkoord en vraagt ook respect voor het standpunt van de gemeente en de regio.
Bart Van Herck merkt op dat in de bespreking tussen Eeklo-Maldegem en Assenede de grens voor turbines werd opgeschoven naar het Oosten. In de visie van 2003 werd dicht bij de knoop van Zelzate gewerkt en kwam men minder in het landelijk gebied.
- De vraag van de gemeente Zomergem zal verder besproken worden op het volgend overleg.
Vanuit de principes uit 2003 (die lijken herbevestigd te worden) is het dossier niet evident, gezien het Schipdonkkanaal weliswaar een lijninfrastructuur is, maar geen overgang van landschapstype. Men doorsnijdt daar mogelijks ook de regionale bossengordel.

Conclusie

- De discussiepunten (Assenede, Zomergem) zullen bilateraal verder onderzocht worden en teruggekoppeld op de volgende bijeenkomst.
- Bart Van Herck zal ook prof. Allaert om advies vragen

5. Verdere planning

Er wordt geprobeerd om de werkzaamheden af te ronden tegen de algemene vergadering van het Streekplatform+ op 18/06.

Volgende plenaire bijeenkomst op woensdag 30 april 2008 om 17u in het administratief centrum van Eeklo, Industrielaan 2.

Dank aan de stad Eeklo voor het gastvrije onthaal.